

**Інформація про результати діяльності
органів прокуратури Сумської області за 2017 рік
(на виконання вимог ст.6 Закону України «Про прокуратуру»)**

Органами прокуратури Сумської області у 2017 році при виконанні покладених Конституцією України і Законом України «Про прокуратуру» функцій вжито додаткових організаційно-практичних заходів з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави на території регіону.

З метою забезпечення максимальної прозорості в діяльності органів прокуратури на офіційному веб-сайті прокуратури Сумської області оприлюднено близько 470 повідомлень та інформацій про діяльність прокуратури. Зокрема, до відома суспільства невідкладно доводиться хід розслідування актуальних і резонансних кримінальних проваджень. Сторінка відомства також представлена в соціальних мережах Facebook, Twitter та YouTube.

У 2017 році керівництвом прокуратури Сумщини проведено 25 брифінгів і прес-конференцій для засобів масової інформації з питань, які викликали широкий суспільний інтерес.

Спільно з правоохоронними органами проведена значна робота, спрямована на попередження кримінальних правопорушень, виявлення злочинів, їх розслідування і притягнення винних до передбаченої законом відповідальності.

Так, прокуратурою області проведено координаційну та 16 міжвідомчих (спільних) нарад керівників правоохоронних органів регіону, на яких обговорено стан протидії злочинності та корупції і вжиття комплексу заходів щодо посилення ефективності цієї діяльності. Ще 10 координаційних та 12 спільних нарад проведено керівниками місцевих прокуратур.

Створено та діють 6 постійно діючих робочих груп з питань протидії злочинності та корупції, 43 спільних робочих груп по боротьбі з окремими видами злочинів, 27 робочих груп щодо розкриття та розслідування конкретних кримінальних проваджень.

Завдяки вжитим скоординованим заходам криміногенна ситуація залишається стабільною.

Упродовж 2017 року на території області обліковано 12450 кримінальних правопорушень, що на 13,8% менше, ніж за 2016 рік.

На 14,1% знизилась кількість особливо тяжких злочинів, водночас відмічається незначне збільшення тяжких злочинів (-0,3 %). На 22,3% менше обліковано грабежів, на 33,8% - злочинів щодо незаконного заволодіння транспортними засобами. Сталою є тенденція до зменшення кількості злочинів, вчинених окремими категоріями осіб: неповнолітніми (-12,4%), групою осіб (-5,4%), у стані алкогольного сп'яніння (-23,3%).

На території області скоєно 42 умисних вбивств (проти 46 попереднього року), із яких 5 залишаються нерозкритими. Відбувся ріст злочинів, вчинених особами, які раніше вчиняли кримінальні правопорушення на 7,7% (в Україні +31,7%).

Водночас проблемним залишається значне зростання кримінальних проваджень, які розслідуються слідчими Національної поліції області. У порівнянні з позаминулим роком залишок проваджень збільшився на 11,1% і становить 23 тис. проваджень. У середньому 158 проваджень на одного прокурора - процесуального керівника. В окремих місцевих прокуратурах цей показник є значно більшим.

Посилено протидію корупційним проявам. Правоохоронними органами області складено та направлено до суду 198 адміністративних протоколів про правопорушення, пов'язані з корупцією. Судами розглянуто та набрали законної сили постанови щодо 85 протоколів з накладенням штрафів на суму 118,5 тис. грн.

Так, притягнуто до відповідальності депутата обласної ради, 42 депутатів сільських, селищних, міських, районних рад, 14 посадових осіб органів місцевого самоврядування 4 категорії (заступник голови районної ради, міський голова, сільський голова), 2 посадових осіб органів місцевого самоврядування 5-7 категорій, 1 посадову особу обласної державної адміністрації, 2 працівників правоохоронних органів та 17 посадових осіб юридичних осіб публічного права.

З числа правопорушень, пов'язаних з корупцією, за які осіб притягнуто до адміністративної відповідальності, 109 становлять порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, 86 - порушення вимог фінансового контролю, 3 - порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення.

Органами прокуратури області протягом минулого року внесено 253 подання у порядку ч. 3 ст. 65 Закону України «Про запобігання корупції». За результатами їх розгляду до дисциплінарної відповідальності притягнуто 69 осіб, 5 - звільнено із займаних посад.

Крім того, за виявленими порушеннями вимог фінансового контролю розпочато 32 кримінальні провадження за ст. 366-1 КК України (6 - у 2016 році). Пред'явлено 2 позови у порядку ст. 66 Закону України «Про запобігання корупції» щодо відшкодування державі коштів, сплачених у вигляді премії в умовах реального конфлікту інтересів на суму 26,9 тис. грн.

Досягнуто позитивних результатів у роботі слідчим підрозділом прокуратури. Упродовж 2017 року слідчими органів прокуратури розслідувалося 548 кримінальних проваджень. Досудове розслідування завершено у 296 з них (за аналогічний період 2016 року розслідувалось 467 проваджень, а 264 із них завершено).

До суду скеровано 46 кримінальних проваджень, у тому числі 2 - про злочини у сфері земельних відносин, 4 - у бюджетній сфері та 26 - про корупційні правопорушення.

Зусилля слідчих спрямовувалися на розслідування актуальних і резонансних кримінальних проваджень.

Так, спрямовано до суду обвинувальний акт стосовно депутата Сумської обласної ради (колишній голова Сумської ОДА та заступник глави Адміністрації Президента України у період Революції Гідності), який у 2015 році, підробивши документи про втрату власного паспорта, використав їх для отримання нового на своє ім'я, а також умисно не відобразив у своїй е-декларації за 2016 рік відомості про доньку, належне їй майно у м. Київ орієнтовною вартістю понад 50 млн. грн., дохід від реалізації нерухомості в розмірі 3,6 млн. грн. та корпоративні права вартістю 3,7 млн. грн. (ч. 1 ст. 357, ч.ч. 1, 4 ст. 358, ст. 366-1 КК України).

Також направлено до суду провадження стосовно керуючого санацією ПАТ «Сумхімпром», який розтратив грошові кошти підприємства у сумі 6 млн. 246 тис. грн. шляхом закупівлі товарів за завищеними цінами і безпідставної оплати юридичних послуг (ч. 2 ст. 364 КК України), та стосовно головного лікаря КЗ «Обласна спеціалізована психіатрична лікарня №2», якою застосовано катування до пацієнтів шляхом низького температурного режиму у палатах та залишено їх без допомоги, внаслідок чого у грудні 2016 року 5 осіб померли від пневмонії (ч. 1 ст. 127, ч. 3 ст. 135 КК України).

Значну увагу слідчими прокуратури приділено розслідуванню кримінальних проваджень щодо протиправних дій працівників правоохоронних органів.

До суду скеровано обвинувальні акти стосовно колишнього начальника Шосткинського ВП ГУНП у Сумській області за ст. ст. 191, 263, 366 КК України за фактами незаконного поводження з вогнепальною зброєю, підробленням офіційного документу, заволодіння шляхом зловживання службовим становищем майном вартістю 60,3 тис. грн., стосовно заступника прокурора Сумської області за ст.ст. 358, 190 КК України за фактами використання завідомо підроблених документів та заволодіння бюджетними коштами на суму 21,1 тис. грн., стосовно працівника Сумської митниці за ч.2 ст. 364 КК України., внаслідок зловживання яким владою та службовими повноваженнями при здійсненні митного оформлення автомобілів і вантажу до бюджету держави не надійшло податків, зборів та митних платежів на суму понад 1,9 млн. грн.

Наразі прокуратурою області підтримується державне обвинувачення у судах Сумської, Полтавської, Харківської областей у 6 провадженнях стосовно 7 осіб щодо незаконного притягнення до кримінальної відповідальності учасників акцій під час Революції Гідності: 2 суддів, колишнього прокурора області, 2 прокурорів прокуратури, слідчого міліції, колишнього заступника начальника УМВС України в Сумській області.

Значно покращилася ефективність протидії кримінальній корупції. Правоохоронними органами області до суду направлено 81 кримінальне провадження (за 2016 рік – 69 проваджень), з них: Нацполіція – 54, прокуратура – 27, УСБУ та СУ ФР ГУ ДФС - по 1. Загальна сума спричинених злочинами збитків становить 11 млн. 135 тис. грн., з яких відшкодовано 5 млн. 458 тис. грн.

Більше ніж удвічі направлено до суду обвинувальних актів у кримінальних провадженнях у бюджетній сфері (58 проти 29).

Розпочато досудове розслідування у 12 кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані із розкраданням та нецільовим використанням бюджетних коштів у сфері газо-, водо-, теплопостачання. 6 проваджень направлено до суду.

Зокрема, Роменською місцевою прокуратурою направлено до суду обвинувальний акт директорів комунального підприємства «Чисте місто» за фактом зловживання службовим становищем з метою одержання неправомірної вигоди для третіх осіб та заподіяння шкоди державі у сумі 292 тис. 849 грн. внаслідок забруднення земель від розміщення твердих побутових відходів.

Конотопською місцевою прокуратурою скеровано обвинувальний акт стосовно керівника та головного інженера Конотопського відділення ПАТ «Сумигаз» за фактом одержання ними неправомірної вигоди в сумі 10 тис. грн. від підприємця за неперешкодження ведення господарської діяльності.

За процесуальним керівництвом прокуратури області за співпраці з СБУ до суду направлено 3 обвинувальних акти стосовно осіб, які скоїли злочини, пов'язані із сепаратизмом та участю у терористичних організаціях, судовий розгляд яких триває. Наразі у 3 кримінальних провадженнях вказаної категорії особам оголошено про підозру, зокрема за фактом закінченого замаху на вчинення терористичного акту в м. Суми та вчинення злочинів проти основ національної безпеки і фінансування тероризму, розслідування у яких тривають.

Також направлено до суду 3 кримінальні провадження за фактами контрабанди історико-культурних цінностей, сильнодіючих речовин та наркотичних засобів.

Слідчими органів фіскальної служби області до суду спрямовано 20 кримінальних проваджень, 16 з яких з обвинувальними актами, ще 4 провадження направлено до суду для звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із добровільною сплатою сум податкових зобов'язань. У закінчених кримінальних провадженнях забезпечено 83 % відшкодування завданих збитків у розмірі 6,2 млн. грн.

У минулому році у кримінальних провадженнях під процесуальним керівництвом прокуратури області виявлено та припинено діяльність чотирьох підпільних цехів, що здійснювали масове незаконне виробництво алкогольних напоїв. Виявлено і вилучено понад 70 тонн незаконно виготовлених

алкогольних напоїв та обладнання, що забезпечувало масове незаконне виробництво. Обвинувальні акти у всіх провадженнях наразі вже направлено до суду.

Боротьба з організованою злочинністю залишається одним з першочергових завдань правоохоронних органів. Правоохоронцями регіону знешкоджено 12 організованих груп.

Зокрема, викрито організовані групи у складі 7 осіб, які вчинили напад з вогнепальною зброєю на ювелірну крамницю у місті Суми та на домоволодіння громадян в Липоводолинському районі. Інша група з 7 осіб організувала азартні ігри в обласному центрі, а ще одна із 3 осіб вчиняла несанкціоноване втручання в роботу мереж електрозв'язку. Припинено злочинну діяльність групи, яка займалася викраденням державного майна (нафтового сирцю) в особливо великих розмірах.

У кримінальних провадженнях по 10 організованих групах обвинувальні акти спрямовані до суду, і на даних час стосовно 10 учасників 4 злочинних груп вже постановлено вироки, розгляд інших проваджень триває.

До суду спрямовано 45 кримінальних проваджень у сфері лісокористування. До кримінальної відповідальності притягнуто низку службових осіб лісогосподарських підприємств, у тому числі їх керівників та головних лісничих. У направлених до суду кримінальних провадженнях цієї категорії встановлено збитки на загальну суму близько 4 млн. грн., з яких добровільно відшкодовано 610 тис. грн., заявлено позови на загальну суму 2,6 млн. грн., накладено арешт на деревину загальним об'ємом близько 280 куб. м.

Як приклад, скеровано до суду обвинувальний акт стосовно головного лісничого ДП «Путивльський агролісгосп», який всупереч встановленому законом порядку, без проведення комісійного обстеження місця рубки, виписав лісорубний квиток на проведення рубки на землях лісового фонду та у подальшому організував проведення рубки 47 дерев породи дуб, внаслідок чого заподіяно шкоду навколишньому природному середовищу у розмірі 436,4 тис. грн.

Також спрямовано обвинувальний акт стосовно приватних осіб за фактом незаконної порубки 280 дерев на землях ДП «Сумський агролісгосп» на суму понад 1,3 млн. грн.

Виконуючи одну з конституційних функцій органів прокуратури, керуючись приписами статті 2 КПК України та основоположними принципами ООН щодо ролі обвинувачення при захисті інтересів держави та громадян в суді, прокурори у кримінальних справах і провадженнях за 2017 рік подали 297 апеляційних та 41 касаційну скарги на незаконні вироки судів першої інстанції, з яких судами задоволено 90%.

За наслідками застосування органами прокуратури області представницьких повноважень судами задоволено позовів прокурорів та відповідачами добровільно сплачено коштів на загальну суму більше

174 млн. грн. Позови на суму майже 185 млн. грн. на кінець року перебували на розгляді у судах. За результатами оскарження прокуратурою незаконних судових рішень, виявлених у порядку моніторингу, інтереси держави захищено на суму 3,4 млн. грн.

Приділяється постійна увага вивченню питань законності передачі земельних ділянок у користування. За втручання органів прокуратури області до державної та комунальної власності повернуто та попереджено незаконне надання 2116 га земель вартістю понад 60 млн. грн.

Активізовано діяльність з наповнення місцевих бюджетів коштами від сплати забудовниками пайової участі у розвитку інфраструктури населених пунктів. Органами прокуратури області у вказаній сфері пред'явлено позови про скасування рішень органів місцевого самоврядування, якими забудовників незаконно звільнено від сплати пайових внесків, про стягнення заборгованості за укладеними договорами, а також про стягнення з забудовників упущеної вигоди (у випадках, коли відповідні договори не укладались). Як наслідок, упродовж минулого року за рішеннями судів стягнуто, а також забудовниками добровільно сплачено вже понад 4 млн. грн.

Наприклад, господарським судом задоволено позов Сумської місцевої прокуратури в інтересах управління капітального будівництва і дорожнього господарства Сумської міської ради до ТОВ БВКК «Федорченко» про стягнення заборгованості з коштів пайової участі у розвитку інфраструктури міста в розмірі 600 тис. грн.

Вживалися заходи щодо приведення розміру тарифів на житлово-комунальні послуги на території регіону до економічно обґрунтованого рівня.

Зокрема, прокуратурою області у судовому порядку оскаржено бездіяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) щодо перегляду тарифів ТОВ «Сумитеплоенерго» на послуги з теплопостачання.

Під час судового розгляду НКРЕКП 29.08.2017 самостійно, не чекаючи винесення судом рішення по справі, прийняла постанову, якою визнала доводи прокуратури області обґрунтованими. У подальшому під час затвердження для ТОВ «Сумитеплоенерго» нових тарифів з їх структури вилучені необґрунтовані витрати за невиконаними інвестиційними програмами на 2016 рік, що, у свою чергу, стало підставою для пропорційного зменшення тарифів на вказані комунальні послуги.

Аналогічний позов пред'явлено до НКРЕКП щодо виключення зі структури тарифу на теплопостачання, встановленого для ТОВ «ШП Харківенергоремонт», невиконаних інвестиційних зобов'язань на суму понад 5 млн. грн. На цей час триває судовий розгляд.

У бюджетній сфері пред'явлено позовів на суму більше 40 млн. грн., задоволено та добровільно відшкодовано на суму понад 13 млн. грн.

Зокрема, з метою запобігання стягненню з бюджету 1,9 млн. грн. прокуратурою області до Сумського окружного адміністративного суду заявлено адміністративний позов до Державної фіскальної служби України про скасування рішення. Підставою для внесення позову стало безпідставне скасування Державною фіскальною службою України податкового повідомлення-рішення, за яким ТОВ «А-Муссон» сплатило до бюджету 1,9 млн. грн. податку на додану вартість, донарахованого у ході ревізії. Судовий розгляд у вказаній справі триває.

Також, прокуратурою області до господарського суду Волинської області заявлено позовну заяву про стягнення з ТОВ «Спільне підприємство «Янікс» штрафних санкцій на суму 327 тис. грн. за несвоєчасну поставку 4 тролейбусів КП СМР «Електроавтотранс». Рішенням господарського суду Волинської області від 12.12.2017 позов задоволений у повному обсязі.

У сфері державної та комунальної власності пред'явлено позовів на суму майже 57 млн. грн., задоволено та добровільно відшкодовано на суму 43 млн. грн.

Вжитими прокуратурою області заходами представницького характеру відновлено контроль держави над стратегічним об'єктом теплопостачання - Охтирської ТЕЦ, та збільшено розмір орендної плати за нього. До державної та комунальної власності повернуто 3 цілісні майнові комплекси (Буринський елеватор та об'єкти водопостачання у Сумському та Охтирському районах).

У сфері виконання судових рішень систематично вживаються заходи реагування, спрямовані на активізацію дій державних виконавців. Як наслідок, задоволено 154 скарги, внесених органами прокуратури області у порядку відомчого контролю, задоволено 3 позови до суду на бездіяльність органів ДВС.

Органами прокуратури області здійснюється систематичний моніторинг незаконних та необґрунтованих судових рішень, якими суттєво порушуються інтереси держави, а також рішень, що викликають значний суспільний резонанс. Прокуратурою оскаржено 3 судових рішення зазначено категорії. Зокрема, судом апеляційної інстанції задоволено апеляційну скаргу прокурора та скасовано рішення суду першої інстанції, яким скасовано податкове повідомлення-рішення Охтирської ОДПІ на суму 3,4 млн. грн.

Прокурорами забезпечено комплексний захист прав дітей та вжито ефективних заходів до захисту інтересів держави у сфері охорони дитинства. Пред'явлено позовів на суму 21,9 млн. грн., задоволено 39 позовів прокурорів на суму 15,8 млн. грн. Добровільно відшкодовано в ході судового розгляду 3,7 млн. грн.

Прокурори зверталися до судів з позовами про визнання недійсними договорів щодо передачі землі навчальних закладів суб'єктам підприємницької діяльності для комерційних цілей; про визнання недійсними договорів, укладених з порушенням або без проведення процедур, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», про стягнення заборгованості за

користування приміщеннями освітніх закладів, про визнання протиправною бездіяльності органів влади та місцевого самоврядування щодо не встановлення дорожніх знаків біля навчальних закладів, не проведення паспортизації та інвентаризації дитячих майданчиків тощо.

Так, заявлено 8 позовів на суму 12,2 млн. грн. – про визнання недійсним договорів, за якими приватним структурам для здійснення сільськогосподарської діяльності передано понад 400 га землі навчальних закладів; 13 позовів на суму понад 9 млн. грн. – про визнання недійсними договорів, укладених в порушення або без проведення процедур, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі». Усього за прокурорського втручання на сьогодні повернуто установам освіти 457 га землі.

На постійному контролі органів прокуратури перебуває питання дотримання конституційних прав дітей, які вступили у конфлікт із законом, передусім законності перебування в установах попереднього ув'язнення, застосування до дітей пробаційних процедур, виконання судових рішень у кримінальних провадженнях, не пов'язаних з позбавленням волі, проведення соціально-виховної роботи з ними. За результатами проведених перевірок внесено 73 документи реагування, до відповідальності притягнуто 16 осіб.

Забезпечено додержання конституційних прав громадян під час їхнього поміщення і тримання у пенітенціарних установах. Продовжено роботу щодо адаптації умов тримання в'язнів до європейських стандартів.

Зокрема, проведені актуальні перевірки стану додержання вимог законодавства щодо додержання конституційних прав затриманих, ув'язнених, адмінзатриманих та арештованих осіб у спеціальних установах та інших відведених для цього приміщеннях Національної поліції України і Державної прикордонної служби, з питань медичного обслуговування засуджених осіб, а також стану забезпечення вимог режиму тримання в установах виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України в області.

У той же час, оперативна обстановка в окремих установах виконання покарань на даний час залишається складною, але контрольованою. Має місце зростання рівня рецидивної злочинності у виправних установах та серед осіб засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі. За результатами розгляду у минулому році 484 документів прокурорського реагування до дисциплінарної відповідальності притягнуто 219 осіб.

Прокуратура області у межах компетенції забезпечує виконання взятих Україною зобов'язань за міжнародними договорами про міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Упродовж 2017 року прокуратурою області розглянуто та організовано виконання 70 запитів про міжнародне співробітництво під час кримінального провадження, з яких 50 звернень українських органів слідства та суду та 20 – іноземних компетентних органів.

Співпраця з питань міжнародного співробітництва під час кримінального провадження стосувалася 16 держав світу (Республіка Польща, Республіка

Молдова, Латвійська Республіка, Республіка Білорусь, Російська Федерація, Угорська Республіка, Грузія, США, Італійська Республіка, Республіка Узбекистан, ФРН, Туркменістан, Королівства Нідерландів, Королівства Іспанії, Республіки Сербія, Литовська Республіка).

Прокурорами забезпечується своєчасна та належна перевірка доводів, викладених у зверненнях, вживаються заходи до поновлення порушених прав громадян та економічних інтересів області. За 12 місяців 2017 року розглянуто 5558 звернень, з яких 54 задоволено. Прийнято 2170 громадян на особистому прийомі.

Вирішення окреслених питань щодо стану законності та вжиття заходів по її зміцненню знаходиться під постійним контролем керівництва прокуратури області.

**Відділ організаційного та правового
забезпечення прокуратури Сумської області**